

SZEGEDI HIRADÓ.

7-ik szám.

Vasárnap, téli 22-én 1860.

Második évfolyam.

Megjelenik:

hétente kétszer, csütörtökön és vasárnap reggel.

Szerkesztői iroda:

Tanácsura, Leme-főház, 359. szám., hová a kéziratok bérmentve utasítandók.

Kiadóhivatal:

Burger Zsigmond könyvkereskedése.

Előfizetési feltételek.

Szegeden házhozordással: Egész évre 6 frt., — félévre 3 frt., — évnegyedre 1 frt 60 kr. osztr. ért.

Videkre postán: Egész évre 8 frt., — félévre 4 frt., — évnegyedre 2 frt. osztr. ért.

Egyes szám ára 8 ujkr.

Hirdetsek:

Az öthasos betűsor egyszeri hirdetésnél 7 ujkr. kétszeresnél 6 ujkr., többszörnél 5 ujkr. Bélyegdíj minden egyes betűsoronál 36 ujkr. A nyílterében a háromhasos betűsor igrtási díja 20 ujkr.

Az előfizetési pénzek és hirdetések Burger Zsigmond könyvkereskedéséhez emezendők.

Lapunkra folyvást fogadunk el előfizetéseket a főkített feltételek mellett.

Legyünk óvakodók!

Lapunk ezidei első, illetőleg második számában e sorokat írtuk:

„Haladtunk egyszerűségben; mert elhagyva a külföldi, minden időszakban százaszorosan változó divat majmolását, öseink szép, soha nem változó öltözetehez térünk vissza.“

Mondásunk igazságát, bizonyítékait minden lépten nyomon látjuk, tapasztaljuk s amily lelki örömmel nézzük a haladást a viseletben, oly szív-fájdalommal tapasztaljuk az elmaradást az egyszerűség felől.

Avagy aranyhoz és ezüstöz van-e köve nemzeti viseletünk; lehet-e általánosítanunk, ha a fényűzés mértékét köztük össze vele? Azon fényűzését, mely elriasztja a szegényeket, elidegeníti a komolyan gondolkodókat.

Legyünk óvatosak, nehogy az, mit az egyszerűség erőnyének nevezünk, a fényűzés erkölcs-telességévé váljék!

Gróf Károlyi Ede, hazánk egyik nemesebb jellemű férfa, e fényűzés ellen írt cikkében a velencei köztársaság azon törvényére hivatkozik, mely meghagyá, hogy a gondolk, melyekre százezreket pazaroltak a gazdag velenceiek, egytől egytől fekete szövettel behuzandók.

Nekünk senki sem szab törvényt, hogy ezüstben, aranyban s drágán kövekkel ékített öltözetekben ne járjunk; nekünk senki sem hagyja meg, hogy magyar, de egyszerű, erszényünkhez mért árú ruhát viseljünk.

És mégis, nem kívánja-e tőlünk a józanság, a komoly megfontolás, maga a honszerelm és minden tekintet, hogy el ne kapattassuk magunkat ruhánk sújtásaitól, hogy bábokká ne legyünk ott, hol férfiakként, szilárd életteljes férfiakként akarunk állani.

Legyen jellemünk fényes és tiszta, miként az ezüst legyen eszték ragyogó, érveken súlyos, miként az arany; legyen szívünk, lelkünk kemény, olvaszthatlan s mégis legbecesebb, miként a gyémánt; de ruhánk, viseletünk maradjon ment a sallangoktól, melyek nem illelnek meg minket.

Ne pazaroljunk közvetlenül saját, de közvetve a haza vagyonát éresújtásokra, melyek nem a komoly jellem magyart illetik meg.

Legyünk takarékosak s valamint a milliomos velenceiek elvből vonták be feketével gondoláikat, elégedjünk meg mi is egyelőre a fekete díszöltnyel.

Nem azért térünk vissza a jóhoz, hogy rosszra idomítsuk számunkra; nem azért hagytuk el a külföldi változó viseletet, hogy a hazai nem változó tiz annyiba kerüljön; nem az éredisítményben, hanem a szabásban rejlik az öltöny magyar volta és épen az éredisítmény, a fényűzés, mely piperesze-rív teszi öltönyünk, az, mi egyszerűsmit általánosításának átághatatlan gátat vet eléje.

Azoktól várjuk ebben a jó példát, kik vagyoni állásuknál fogva saját kárnak nélkül sokat tehetnek, miiben a szegényebbek nem követhetik, de szeretnek követni őket.

Ezekről várjuk, hogy vezéreink legyenek az egyszerűségben; mert hasztalan tagadnók, hogy mindnyájan emberek vagyunk s mindnyájunkban meg van az a gyönge, melynélfogva szivesen utánozzuk azt, mi szemünknek megetszik.

Ismételve mondjuk: Legyünk óvakodók, nehogy utóaink azt mondják rólunk:

Apáink haladtak egyszerűségben és elpazarolták vagyonukat. Boesássa meg a teremtő könyveltségüket!

Hanem inkább ily gondolattal jussunk eszükbe: Apáink haladtak egyszerűségben, gyarapították vagyonukat, hogy anyagilag is erősek legyünk. Isten áldása legyen poraikon!

Legyünk óvakodók!

Kempelen Győző.

Gazdasági egyleti közlöny.

Í Az egylet alapszabálytervezete a gyűlése be nem jött egyleti tagoknak megküldött; a követezőkben közöljük azon szakaszokat, melyek a szervező gyűlés által módosítottak.

Ezek a következők:

1. Alapító az, ki az egylet részére egyszer mindenkorra legalább 100 frtnyi alapítványt tesz, melynek 5%-os kamatját a kiütött időben fizeti.

Az aláírás hat egymásután következő évre követez, melyek alatt minden előző tartozik út frt az egyleti pénztárba előzőleg befizetni, és a nagy vagy választmányi üléseknek megbízásaiban egy évig legalább, minden készséggel és buzgósággal eljárni. A hatévi határidő előtt minden tag fölszólíthat, akar-e az egylet részvényese maradni vagy nem. Ha két hónap lefolyta alatt tagadlag nem felel, maradónak tekintetik.

2. Az alapító halálával a jog és kötelezettség az egyenes örökösre, annak hiával pedig az alapítvány az egylete szál. Az egyenes örökösök, ha többen lennének, szavazattal csak egy bírand.

3. Az így megalakult esongrádmegyei gazdasági egyesületnek célja az, hogy az okzeri mezei gazdaságot minden ágában általános megismertesse, annak előmozdítására különösen, a megye viszonyai közt a legutolsó ízezik hason, és áztalt a középpont Magyar Gazdasági Egyesület törekvéseinek kivételét támogatás és kiegészítés.

4. E célnak elérésére ezen egylet mindenek előtt feladatának ismerendi az egylet körének mezei gazdasági, vagy gazdaságát bármintéle érdeklő viszonyairól és körülményeiről lehetőleg tökéletes adatokat gyűjteni, ezeknek előnyei- és hányáiról bizonyos ismereteket szerzeni, hogy ily biztos adatok nyomán az elsőnek legyőzésére vagy elműzésére, az utóbbiaknak pedig felhasználására, és gyarapítására a helyes irányt és módokat kijelölhesse, ajánlhassa.

5. Mindezekről, s egyéb a mezei gazdaságot érdeklő tárgyakról kíván tudakozásokra kész, s amennyiben teltségében álland, kimerítő tudósítástokat nyújtand a vidéki közönségnek. Az egylet évenként tevékenységét előadó évkönyvet adand ki.

20. Minden évben, amikor és ahányszor a választmány jönnek látja, kiállítás rendez Szegeden vagy bármely más, a megye határain belül fekvő helyen.

21. Kiállítás alkalmával a szükséghez képest évenként több bírálóválasztmány nevezetik ki, melyek önállólag szerkessz magukat, a jegyzőkönyv vitelében mindazáltal a választmány által adott utasítást követik.

22. A bírálók a kiállítás megnyitása alatt bevégzendők, s a jegyzőkönyvek szintén akkoraj befeljezendők.

23. Az igazgatóválasztmány áll az elnök, és két alelnöknek otaszámításával 53 tagból, kik mind a nagy gyűlés által szótöbbséggel három évre választanak.

24. A választmány tagjai minden hónapban egyszer rendes ülést tartanak, melyeket az egyesület elnöke vezényel, szükség vagy célszerűség tekintetéből a választmány több ülést is tarthat, söt rendkívüli esetekben az elnök által is összehívatik. A tartandó választmányi ülések főtagjait az elnök a lapokba igrtatandó meghívással együtt a választmányi tagokkal tudatja.

25. Az alapszabálytervezet 27, 28, 29, 31, 34 és 37-ik szakaszai kihagyattak.

Kereskedelmi és iparmozgalmak.

Iparrend.

(Folytatás).

Második fejezet.

2. Különös határozmányok.

a. Engedélyezett iparokról.

28. §. A vendégülő és italmérés iparok következő jogozatokra oszlanak:

- a) Idegenek elszállásolása;
- b) Étek szolgáltatása;
- c) Szesz italok kimerése, kivéve a pálinkát;
- d) Pálinkamérés;
- e) Kávés s más meleg italok és fristók szolgáltatása;
- f) Megengedett játékok tartása.

E jogozatok egyenkint, vagy egymással kapcsolatban engedélyezhetők, de az engedélyt mindig világosan megnevezendők.

29. §. Kimerésnek tekintetik italoknak üllő és álló vendégek számára, vagy nyitva lévő edényekben utcaán ki kiszolgáltatása. Az italmérésjoggal bírók az illető italkkal rendes kereskedésre is jogoztívak.

30. §. A helyigminiszterium egyetértésben a rendminiszteriummal jogosítva van azon esetben, ha azt a tapasztalás a 2. §. szerent szükségesnek tűntéte föl, rendeleti uton, a jelen szakaszban fölszólított iparokon kívül még más egyeseket is általában vagy bizonyos kerületekre nézve, engedély leve kötni, és azok elnyerésének feltételeit megállapítani.

Hasonló uton egyes, jelenleg engedélyezett iparok az engedély megkívánása áll fölmenthetnek, ha változott viszonyok ezt megengedhetőknek mutatják, valamint az is elrendelhető, hogy oly helyeken, hol a forgalom érdekében bizonyos, különös nyilvános bízalmat igénylő ügyletek és szolgáltatások rendelt személyek a batoság által állítottak föl és vétetnek szolgálatba, mint péld. tárgy

igazolók, nyilvános mérlegelők, küldőinek stb. ugyanazon ügyeket üzésből minden más személyek kirekesztésnek.

Harmadik fejezet.

Az üzlettelep külön engedélyezésének szükségese egyes iparoknál.

21. §. Az üzlettelep engedélyezésére mindazon szabad vagy engedélyezett iparoknál szükséges, melyek tüzhelyekkel, gőzgépek vagy vízművekkel üzelenek, avagy a melyek egészségellenőrző befolyások, a biztonságos fenyegető üzletmódot, rossz szag vagy szokatlan zaj által a szomszédságot veszélyeztetni vagy háborgatni képesek.

22. §. Az ily üzlettelepeknél általában a hatóság teendője a nétan tekintetbe vevő bajorokat a legrovább uton megvizsgálni, s a nétan szükséges föltételek és korlátozásokat kiszabni, minél különösen arra kell tekintettel lenni, hogy ily ipar-telepekből templomok, iskolák, kórházok és más nyilvános intézetek és épületekre háborítás ne származzék.

23. §. A következő üzlettelepekre engedély csak az alábbi §-okban kiszabott eljárás alapján adhatóik: 1. Nyüzőhelyek; 2. Tűzjátékűművek (telepek azok készítésére); 3. Gyűszérszék; 4. Mesteresek trágya-gyártelpe (poudrette, huyaryntrágyasó stb.); 5. Fagygyártelpe; 6. Gyertyagyártelpek; 7. Szappangyártelpek; 8. Enyőfűzők; 9. Firmisz (véd-máz) fűzők; 10. Vértelgőzők; 11. Csontfűzők; 12. Csontfűzők; 13. Csontfűzők és malmok; 14. Csontfűzők; 15. Viaszosvason-gyárak; 16. Gyorsfűzők; 17. Len- és kenderátűzők; 18. Belsőgyárak; 19. Miregyűntak; 20. Sósavgyárak; 21. Salétromsavgyárak; 22. Kénsavgyárak; 23. Szalmiagyárak; 24. Coakselőzők; 25. Kö-szénkátrányintézetek; 26. Fakátrányintézetek; 27. Mészgyártelpek; 28. Gyűszérszék; (amennyiben nem az anyagszer nyereségnek helyén állítanak); 30. Világító gáz készítése és tartására szolgáló intézetek; 31. Üvegátak; 32. Tűkör-amalgamozó művek; 33. Téglegyártelpek; 34. Anyag- (mindennemű) árú-égetők; 35. Cukorfűzők; 36. Vegytani (mindennemű) árúgyárak; 37. Olajgyárak; 38. Timártelepek; 39. Marhavágozóidák; 40. Szentnyitító műhelyek; 41. Huták és hámorok; 42. Végre ily művek állítása és változtatása, melyek vizéró által ténnetek mozgásba.

E jegyzék akármikor átvizsgálása a helygy-miniszteriumoknak van föntartva.

24. A fenjelölt telepek helybenhagyását a megkívánt leírások és rajzok mellékelésével a hatóságok kell kérni, s azok fizetést az engedély megnyerése előtt megadítani nem szabad.

25. §. A hatóság a számdéktól vállalatot mind falragasz által az illető községben, mind a község-előjárójához és az ismeretes földmesterekhez intézett külön közlés által kihirdetni, és ez iránt bizonyos időpontra 2—4 hét közt bizományi tárgyalást tölz ki, melyen — ha írásban előbb nem történt — a bármí részről kifogások beadandók, ellenkező esetben a telep létesítésének helye adatik, ha csak hivatali agetoldalnak nem kételeznek ellene.

26. §. A bizományi tárgyalásnál minden irányú körülmények fölvéendők, az előforduló ellen-velések alaposan tárgyalandók, azon esetben, ha ily kifogások emeltetnénk, melyek magánjogi természetűek és barátságos kiegyezés után el nem intézethetnek, az engedélykérek annak perújítás előleges kiegyelítésére utasítandók, és a hozandó végzésben engedélyezés esetében a nétan szükséges föltételek megállapítandók.

27. §. Ha valamely üzletteleppel ily építkezések vannak kapcsolatban, melyekkel a szabályokhoz képest politikai építési engedély kívánatik, az erre vonatkozó tárgyalások amennyire lehet a telep iparrendőri megengedhetősége fölöttivel egyszerre tartassanak.

28. §. A felelnek kiadandó végzés ellen azoknak az országhatóságokhoz felelbezzés 14 napig nyitva áll.

Az idejkorán tett föllebezések elhalasztó hatása van.

Két egyformán hangzó végzés ellen további föllebezések nem helye.

29. §. A közélettel és eljárás költségeit a vállalkozó viseli; azon költségek viselésére, melyek személyes kifogások által okoztaknak, az illetétek, ki-ki kifogásokat emelte.

30. §. Változtatások az üzlettelep minéműségében vagy a gyártásmóddal, mely által a 31-dik §-ban elősorolt körülmények egyike áll be, a hatóság tudomására hozandók, mely megítélendű, új bizományi tárgyalás történjék-e.

31. §. Ha az üzlet egy-é alatt meg nem inditattik, vagy három évnél hosszabb ideig félbeszakitattik, az üzlettelep engedélye megszűnik.

Az üzlet megkezdésének határideje három évre meghosszabbítható, ha a telep nagyobb építkezéseket van összekötve.

(Folyt. köv.)

házakfia használja ama magyarnémet zagyalék-nyelvet mestersége körül, melyet maga sem ért, adja Isten, hogy minden kézműves osztály e részben megmagyarosodjék.

32. §. Kliegl József házakfia, kinek hang-gejzsgő gépe a nemzeti muzzeumban tanúságot ön föltaláló tehetségéről, elkészítette gyalogaratógé-épét, s a múlt napokban a közlekek egytel teremben tett kísérletet vele. A jelenlévők egytel nélkül meg voltak elégedve az eredményvel s így remelhetjük, hogy legközelebb új olcsó és haszonvethető géppel gazdagítandó gazdaszuttak.

33. §. A tiszavasúttársaság a m. év utolsó hónapján 181,094 ft 65 kr. jövedelmét hozta; az azelőtti év ugyane hónapjának 2,321,769 ft 85 kr. volt jövedelme. Ez következménye a rendkívüli és terhes áremelésnek.

34. §. Az országos magyar gazd. egytel f. hó 30-án Pesten a közlekek helyiségében nagygyűlést tartand.

35. §. A dunagőzhajózás f. hó 9-én addig, még a hajózásnak kedvező időjárás tart, minden vonalon megnyitattott.

Szegedi tárogató.

36. §. Gróf Károlyi Ede hazafiai napitattal ir a Pesti Naplóban a magyar föltűzőiről; méltán ostromozza a fényűzést, melyre egytelmék vetelednek s mely által nemzeti viselkedőt sokat elidegenít. Üdvözöljük a nemes főrdetevő intését s remeljük, e hazában mindenfelé viszhanga taladand szava. A derek éger hölgyek máris föltűttek magukban, hogy mindenesetre magyar, de a lehető leg-egyszeribb magyar föltűnyben jelennek meg a vizgalmakban. Tartunk meg a helyes mérték s legyenek egyszerűek, nehogy atókka fajuljon ránk néve az, mit most áldásnak tekintünk.

37. Kaiser Ernőst, a nemzeti színház egyik jeles tagja. Temesvárt vendégzerepel, hol a „Szerlemladok”-ban nagy tetszéssel énekelte magyaryl, mi a többiek némélt énekeltek mellette. Temesvárról hozzánk jöved, hogy közönségünk is hallhassa kedves énekeit.

38. §. Egyik pesti divatlapban e hó 14-ől szóról szóra ezt olvasuk: „1858-ban, az az tavaly.”

39. §. A magyar ruhát Olaszországban is kezdik viselni, sőt egy bécsi divatlap „bécsi divat” cím alatt szintén magyar viseletet hoztat.

40. §. A Divateszarnok a muzeumi díszszékek himzése mellett nyilatkozik, nem tartván eléggé díszesnek a fából faragtak. Mi egy véleményen vagyunk a Divateszarnok annálhálabb, miután a székek értéket minden tekintetben emelne az, ha nemes honleányok saját kezökkel készítenék azokat.

41. §. Téli Emilia jelenleg Prágában vendégzerepel. * Az „Evang. Wochenblatt”-nak írja, hogy Böhm Sámuel téri legközelebb Afrikában a meghalt. Ó volt az első és ezidőig egyetlen téri az evangélikusok részéről Magyarorszáon.

42. §. A bajai lelkes hölgyek átértették az ott ez év elején megindult pár feljárt, fontosságát és szükségességét s mindent követeknek, hogy az ne csak életben maradjon, hanem a lehető virágzásra emelkedjék. Egy lelkes bajai hölgy a „B.K.” szerkesztéséhez intézett s az által egész terjedelmében közölt leveleiben a többiek közt írja, hogy: „En hazámat mindenek föltt szeretem; én abban a szép magyar föltűnyben a divatnál többet látok; én előttem a nemzeti visélet nagyszerű jelzője, mely-lyel nemzeti nyelvtünk s irodalmunk szent ügyét el-válthatlan kapcsolatban találom; e magasztos érzel-lem nélküli a magyarraha csak száraz és mellék új divat, hídge kaprázat, melynek semmi, de semmi melege, legkisebb hatása és értéke nincs. Tehát minden áron oda kell törekednünk, hogy a „Bajai Közölny” életben maradjon. S ki tehát erre néve többet, mint mi nők! Mi bajai honleányok! ezen nemzeti visélet alakítunk, melynek neve „Párta egytel” leend, nem mintha pártában kívánamk maradni, hanem, mert a százi pártá szépen jelle-gezné hazánk iránti tiszta, ronatlan szerelmünk! Ezen egytelnek minden bajai nő tagja, aki 1-ör a „Bajai Közölny”-re előtűz; 2-ör minden fiatal embernek ugyanezt köteletségévé teszi, külön-ben udvarlati török el nem fogad; 3-ör olyan ügy-velel, vagy orvoshoz nem folyamodik, olyan ke-teskedőnél nem vásárol, olyan kézművesnél nem dolgoztat, ki a „B.K.”-t nem jartatja; 4-er és végre önnök is szerkesztő, köteletségévé tesszük, hogy az előzőteik nevet minél előbb kinyomassa, hogy magunkat ahoz tartassunk; de saját érdeke is ugy-hozza magával; továbbá lelkére költjük azt is, hogy mihely előzőteiknek száma a 400-at meghaladja, a lapot meganyagobítsa s általában ily érdekessé tegye amint csak lehet. „Boldog város, melynek ily ked-ves hölgyei! — boldogabb szülők, kiknek ily szerető gyermekei! — még boldogabb ifjak, kiknek ily ne-emes szívti és lelki arái, — legboldogabb haza, melynek ily lelkes leányai vannak!!! (Nem hiszünk, hogy a szegedi hölgyek kevésbé lennének honle-ányok a bajaiaknál s ezokból, mint már egytelben említettük, előzőteiknek névsorát mi is legközelebb közölni fogjuk.)

(Szék.)

43. §. Halljuk, hogy az irak, bajai, győri, szegedi és temesvári magyar lapok példá-

járja nemokára Ujvidéken, Pécsen és Nagy-Kanizsán is ceterbe lép egy-egy magyar hetilap. Fdözöljük az illető újvidéki, pécsi és nagy-kanizsai vállalkozókat, kik dacára, hogy még eddig a vidéki lapok oly lanyha pártolásban része-letnek, nem vonnak vissza a szép és szent eszme kivételétől. Hiszünk, — mert nem tudjuk nem hiúni, — hogy a nyelvet, hazaját és nemzetiségét léleköl szerető magyar nép, rövid időn megértendi az idő intését s a kor szavát és siend föltergő a vidéki lapok fontosságát. Nagyon esalodik, ki azt hiszi, hogy a vidéki lapok semmi fontossággal és szük-ességével nem bírnak. Vajha e hon minden na-gyobb központján, minők a városok és megyeszék-helyek, vagy egy-egy lap, melyek a saját teret lehet-let legközelebb e haza érdekeit, bajait, annak erköl-ésiségét és műveltségét a nagy világ előtt. Ki ta-gradja a vidéki lapok fontosságát és szükségességét, az nem szereti emagát, nem hazaját és nemzeti-ségét. A fővárosi lapok nem képviselhetik észles haza minden egyes részének érdekeit, egyiknek a poli- tika, másinak a tudomány ismét másinak a szé- irodalom lévén működési terje; nem felelhetnek meg a lapirodalom másik céljának, hogy t. i. az olvasási vágyat a nép minden osztályában föllelessék, nem bírván az egyes szivekhez vívó ut titkát, az azok legközelebbi érdeklő viszonyokat, melyek nélküli a nagyobb részre hatni lehetlen. Állítsunk tehát la- pokat megnyitkban s ápoljuk, szeressük azokban hazánkat.

44. §. Nem csak a vasutársaság illetti föl az emberrel, hanem találkoznak már olyan jutatok is, kik a becsületet embernek szép módjával föl-tilítik. Nem rég nálunk is megfordult iflyajta nazo, ki a legiznosabb állárelléket illette föl a szegedieket, s befejezőül néhány száz öl títát, az s arra fog- latot is vett föl s midőn a vevőt és többeket jól föl-tilítet, maga is szépen fölitt a vaspályára s Fél- egyházat boldogtá jelenléte, ahol is gazdag J. M. nek adván ki magát, egyik úriembernek szép 4-5 pe lovát, másinak különös jófajta sertekek igért ajándékképpen. Elvitték a kaszinóba, hol épen Kaczinézy szültesse ünnepeltetven, ezer forint irt a Kaczinézy alapítványra, továbbá egy ottani zongoramesternek 200 frtot utalványozott sat. A vasora alatt mindig azon panszokot, hogy nem lévén képes egy pár ezrest fölvaltani, e miatt aprópen szükében van, mi neki nem kevés zavart okoz. Találkozhat mindjárt készséges emberek, kik előtegezek addig is, míg az ezreseket fölvaltand. Akadt olyan vendégzerető úriember is, ki saját la- kában szállással kínálta meg, de biz a vendégét hibában várta a jól fött szoba; eltűnt Fegyverháza- ról azon éjtel, mint Hamlet apjának szelleme a színpadról, s az illetők tán még most is várják a pejlovakat, sertekek stb., míg ama becsületet úriember alkalmasint vasnti jegyet váltva, most más- hol illetti föl az embereket s teremt magának bale- kokat, míg ily helyre nem jutand, ahonnan tovább egyhamar nem utazhatik s mindazokért tilend, akiket eddig föltilített.

45. §. Egy új ember sétált e napokban jónével, mindketten szép magyar ruhában. Meglátja okat egy szegedi polgár. Amint mellette elhalad a csinos pár, oda lép a magyarosan fölűzött férfiúhoz s ma- gyar öszintéssel és bizodalommal megvergetve vál- lat ily szívdésséggel, minővel csak magyar tud szólni, mondá finhangon: „Az Isten áldja meg az urat és ezt a szép asszonyságot! Bizony csak szép ez a magyar ruha!”

46. §. A helybeli első táncestély f. hó 18. tartottat meg a színházi helyiségben. A vidákok oka- ny csekély számmal jelentek meg; de akik meg- jelentek, nagyrészen nemzeti fölűzöttek voltak. Azt mondják, azért voltak oly kevesen, mert ez első nyilvános vizgalmot, máskor adja a nő- egytel legelőször a második vizgalmat.

47. §. F. hó 20-án Foltényi Vilmos sokoldalú tehetségű színműs jutalmatl Szigligeti Ednárd „Csok- konai szerelme” című 3 fölvozásos vizgátka kerül színi. Mint halljuk, ha csak valami nem remél akadály közbe nem jő, ez alkalommal K..... ur Kakas Márton „Magyar divat” című remek köl- teményét szavalandja.

48. §. Az njmaros fölöli gátrész, mint sok- ban beszélük oly gyöngye, hogy a lovak csaknem ha- sig járnak a sárban. Részünkről nagyon szeretnénk ezen az illetoekre néve felette kellemetlen udjomsá- got mielőbb megafalni.

49. §. F. hó 18-ól 19-re virradóra ismét néhány bün- merénylet követtetett el. A régi postaközben lévő pálinkás botlok egyikének a tajaan reggeli 5 órájának két ember zörgött. A kosmáros beho- csátá a zörgött vendégeket, kik előte mindjárt gyana- snaknak látszóttak, mivel pálinkán kívül még púzt is kertet, kéreksük egy fölvozt s halálra oltott pistolytal igyekedvén adni szlyt. Az izraelita kosmáros nem veszte felejtelenlétét egyik kezé- vel a pistolyt esvét, másikkal a pistolyt szögző rabló mellet ragadta meg oly gyorsasággal, minővel egy ete fölűt kétségbeeséi lelek képes. A meg- szorult rabló elűvén a pistolyt, a kosmáros ke-

zét keresztül lövé; másik kezével azonban még folyvást fogva tartá a gyilkos szándékú rablót, ki csak akkor bocsátott el, midőn annak énkösa néhány utót baltájával fejére mért. Ugy halljuk, hogy a rablás a keletkezett lármá és a nemvárt ellentárási miatt nem követhetett el, s a rablók egy pisztolyt és kalapot hátrahagyva ugrottak tovább. A szegény bolos a kapott sebekben 19-én este meghalt. Ugyan ez éjen nem távol a most emlitett rablási helyről Bokusson B...y A. ur házat is kiakarták ázni, de a tett jókor észrevetvén, végre nem hajthatott. Az ugynevezett Putri esardánál pedig, míg egy fuvaros néhány korty italra a koresmalá tét, künhagyott kosója elől lovat loptak el.

Vidéki levelezések.

Becs, téli 20-án.

Oly kor szimpadn fázunk, melyben, mondhatók, nyugot minden népe már hivatásának megtudatottságán szerepel.

Edes hazánk legesekélyebb tényezője, egy mint első főura fölfogta nemzete szent ügyét és köz érdekeit elannya, hogy a haza egyházában ténre borbura szavazunk közönséget a magyarok halálának. Század múltán látjuk tisztelgeni a hiános utó-

Kort azon férfi emléke előtt, ki népének édesen kifejtett, művelésig alkotott nyelvet nyújtott; megannyi bön dobogó kebel a nemzeti kötelek meg erősítésén és épen föntartásán faradozik; öntudatra jutott egész az idegen elem vak mánuszának cikornyás utjáról, az ősi eredeiség elcsúsztságának egyenes ösvényére lép, és kedveseit a sirban is hűen törekszik őrzeni a nemesen őrv sziv.

Mi, részént a sors, részént a pályavégzés szükségességének engedve, edes annak öröfő egy időre leszóllítottak, ám azért fül kötelességünknek tartjuk, a honi események minden egyes mozzanatát élénk figyelemmel kísérelni.

Sylvester éje nekünk is meghozta nemzeti nyelvünk megváltoja ünnepeit. Tényezőit és rendezőit jogások és nagyreszt orvosnövendékek képeztek.

Az idegen földön bizalmas körben általant tartott nemzeti ünnepeit részletesen nem tartom sem szükségesnek, sem kor- vagy alkalomszerűnek; csak annyi legyen megemlítve, hogy az illetéges szármány elszavalt, fölolvasták és élékelni miremekek nem vonultak el eredmény nélkül a szellemi életvezető táplálkozó ifjú kebleken. A magyar orvosnövendékek társalgási zártkörük számára, kávéház utján — mint azt a „Vasárnapi Újság” utóbbi száma csak fölüllesen megjegyezi — minden magyar lap megrendelését elhatározták.

A kiválólag nemes irányuk még ebben nem állapodtak meg; több ép ifju lélek az önképzés útján teendő hazafiarsa szándékozik egyesülni, mely ösvényen a hazai iradalom egyes mozzanatainak figyelemmel kísérése és ismertetése mellett, öntermek gyümölcsök és felszerelt válogatott iktémek me benmutatásával fejlesztenék és növelnék a csirázó vagy még épen szunnyadó erőket.

Aljón az ég kelvőző sikert a szép akaratunk. Kelebleteket, ifjak, igen nagy és szép eszme emeli: de nem ártand megjegyeztünk Szeged növele magyremnyit ifju költők szavait:

A nemes nándig megeledgettem
Végző pályáit, nem ohajt jutalmát,
Nem kíván érőből fördajni az sbrot
S földje borostyánt.

Nemzetünk s edes szeretett hazánkért,
Túrni, jöletét, erőjét növelni
S fénye árnyában kipihegni végre
Vajmi diési sors!

Ez legyen éltünk. A szerencse karja
Bár hova vessen, sziveinket így cel
És banátságunk kötelek bizony
Egybefüzendi.

R-i I-r.

TÁRCA.

Komoly levelek.

VII.

Pest, 1860. téli 20-án.

□ Azt hívém, t. Szerkesztő Ur, hogy ha senki más, legalább el fogja olvasni, amiket tudományos pályakerészek kintzéséről e lapokban írtam, és ime látom, hogy Ön sem olvasta!*) különben nem tüzött volna ki oly nagy díjat és oly nagy munkát, milyennek én Szeged városa megírandó történetét képzelem, oly rövid, t. i. a. íg. másfél évé időközre.

Meglehet, én esáladóm és nehezebbnek, különösen időközben gondolom a feladatot a való náli: de megvalom, hogy a helybeli körülmények részletes ismerete nélkül is csak távrolról nézve a kérdést, nem tudom elhinni, hogy másfél év alatt oly nevezetes városnak történetét akár alaposan tanulmányozni lehessen, akár művészeleg megírni. Természetes, hogy én oly történeti művet értek, melyben Szeged eddigi életének ne csak kiltő váza, vagy teste, hanem annak megtestesült lelke is élő alakként lépjen a betűköl ki az olvasó szemé elé.

E végre szükséges, hogy annak megírója előtt Szeged múltját illetőleg egyetlen egy megszereshető adat se maradjon ismeretlen, hogy ezen adatokat sorra megrostállhassa, amit nem fog tehetni, ha más városnak és az ország megfelelő dolgait is nem veheti amazokkal egybe, és harmadszor szükséges, hogy ezen adatokból oly képet állítsom művész kezekkel össze, milyennek mintáját minálunk fölmutatni jelenleg lehetetlen, mert — még más. Mind ezekre sok idő kell.

Nem emlékszem, hogy eddig Magyarorszáig valamely városa öszteremelt volna bármí csekély díjjal saját története megírására; de arra sem emlékszem, hogy valamely városunk történetét olvastam mely föbb volt volna töredékes, hézagos, kétes, rendezetlenül öszehordott és szárazon elősorolt adatok halmozatánál.

— Valamint tehát e díj kintzésében Szeged az első, miáltal csak új bizonyosságát adta emelkedettebb és a jövőre gondolo szellemének; ugy öszintén ohajtánok mi nem szegediek is, hogy a megszelendülő mű a magyar történetírásban új korszakot alkotson és oly remekké lehessen, mely ezen áltoldi városunk múltját ne csak saját fiat és leányai**), ne csak a hazaiak és honleányok, hanem a külföld elfogulatlanabb része előtt is érdekes színben mutassa be és tanulságos alakban.

Ily mű megalkotására kevesellem már én a 18 hónapot, mert azt hiszem, az adatokat keresni, öszvetvni, rostálni, magyaráztatni kell; másodszor, mert azt hiszem, hogy elődolgoktatban és kellő anyagokat nyújtó gyűjtéményekben sehol az országban ninesen bőség és választás, és végre mert azt hiszem, hogy oly férfiakban, kik minden más munkát félretévén, idejüket csak ennek szentelhetnék, szintén nem bővelkedünk.

Nem szeretném, ha, midőn a munka meg lesz írva, azt kellene fölhozni névtalaní fogyatköszái meintségül, hogy jobbat, tökéletesebbet adni nem engedte az idő rövidsége. Azért előre figyelmeztetem akitet illet, hogy jelen körülményben mag gasabba feszít követeléseit az íróval szemben, melyeknek elhamarkodott munkával megfelelni lehetetlen.

De miért is sietni? az az miért sietni a szellemi munkát? a szellemi mű, ha sikerül, az egész jövőnek szól; miért kívánják, hogy már 1861 ben készen legyen? Tárgya szép, de nem sürgető; a díj nagy, de a legnagyobbak árán se lehet venni azt; 18 hónap szép idő, de kétezer évesnél idősb város múltjának megírására — talán még sem elegendő.

Ha azonban aggodalmaim dacára a mű sikeritlen, annak ezen ösztelten sorok írója fog örülni legjobban. — Isten ömel!

Szeretném, ha volna oly könyv, melyben szabatosan meg volna írva, mi a szerelem, hogy azt onnan ide átirhatnám, és föl volna mentve a kénytelenség alól, ezzel is fáradszalom a türelmetlen olvasók figyelmét!)

De én nem ismerek ilyen könyvet, noha tudom, hogy könyvtárszámra vannak magyar nyelven is az ugynevezett szerelmi dalok és könyvtár számára a szerelmes szindarabok és regények. E szerent magammal kell fáradoom és olvasómat kérnem, legyen egy kis türellemmel.

A szerelem legelőször is nem eszupán emberi dolog, nem eszupán földi intézmény, hanem egyike azon törvényeknek, melyek a világegyetemen minden pontján érvényesnek, noha azt a természet, mint szokta, ezer meg ezer alkalom nyilatkoztatja.

Látjuk, hogy az általános mündandóság közepette van öröklet is. Mindig isszunk a vizet, és mindig van élég;*) mindig vájzunk és éjejtük a fát, és mindig van; mindig süttünk és eszünk vadat és házi állala-

*) Korunkban minden ember türelmetlen, és az olvasó még inkább az, mert lázasan sietnek nem tudom én megmondani hová, de gyantion hogy — a kopsorsola. Ugyan táire való hál sietünk?

*) Szépen önyelgett a víz- és egyéb ivásról az ákor legkedveseb költője Anakreón azt monvatán:

A fekete föld iszik:
A fák megiszák ötet:
Iszik a tenger folyókat,
A nap viszont a bonyort,
A napot ellömlen holdunk,
Míg veszedeltek hát vétem,
Ha én is íthatom, barátom?

Talán mondanom sem kell, hogy csak a gondolatot adtam vissza, nem egyszeresint a versnek saját.

tot és mindig van; mindig temetünk embereket, akik megszüntek élni és mindig vannak. Itt ha talán égi testek is elhamvadnak, de azért mindig van belőlük elég?

Ime azt a törvényt, mely arról gondoskodik, hogy a mulandók el ne muljanak, a hervadókat megújuljanak, a halandók meghaljanak ugyan, de ki ne haljanak, ezt a törvényt, melyet az egész világegyetemen ural, nevezem én szerelmennek.

E törvény szabályozza az elemeket, ez szabályozza az elemekből álló lényeket, ez a törvények törvénye.

Mivel jelen iratom célja felé sietnem kell, le kell mondanom a gyönyörű, melyet érezni fognék, ha ráérnék azon megismeréshatallatnak fölököt leleplezni, melyekbe az egyetemes szerelm burkolódik, a módotok meglesni, melyekben nyilatkozik, és föltintvén a Teremtő gondolatának lényességét, oda emelni olvasomat, amag magam állók, és ahonnan nézve, saját szemével látom az egyetemes élet végtelen változatait az irány egysége mellett.

Azon lény, melyet embereken nevezünk, és melynek neve aái mi is tartozunk, szírián azok sorában áll, melyek halandók lévén elhaladnak ugyan, de ki nem halnak. E szerent, ha másból nem is, de már ebből tudnánk, hogy az ember is a szerelm uralma alatt áll és az alól, ha csak kihálni nem akar, ki nem vonhatja magát.

De miként nyilatkozik e hatalom az emberben? Háromféleképen. Először mint elhothlatlan vágy azt, akit megszerettünk, mindig látni és boldognak látni. E vágy természetes következése: hogy akik egyetemes megszerették, elváltatlan szövetségbe lépnek, semmit sem tartván ohajtdandóknak, csak azt, hogy nekik egymással élniök és halniok szabad legyen, és még a halálát sem irtózáván annyira, mint az elválasztás lehetősége vagy épen kénytelenségetől. — Ez nevezik kiváltságépen szerelmenek, pedig ez annak csak első nyilatkozása.

Emek következménye a szerelmek egy födel alá költözése. Ott azután megosztják egymással mindenüket: érzést és gondolatot, vágyat és ohajtást, félmélet és reményt, örömet és bút, diadaléretet és bánatot és e lélekeserben válik az ember végképen emberre; itt ébred föl benne a vágy meg nem halni sola.

A természet meghalgtatja a szívek ezen vágyát és teszen a két szíle ölebe eszemémet, mintegy zálogul, hogy ha ök meghalnak, kihálni nem fognak.

És ime a szílek znye, mely öddig egymással volt fordítva, most a esemény fölé fordul és ennek boldogsága képei ezentül egyesült vágyaik és törekvések förgőjáték és irányzóját.

Ez ugyanazon szerelmen, csak nyilatkozást módja más; ugyanazon hatalom csak más hatással; ugyanazon törvény, csak más alkalmazva.

A szerelmen harmadik nyilatkozása végre azon hiségben, bizalomban, odaengedésben és haladatlanságban mutatkozik, melyvel a gyermek ragaszkodik akár szülőhöz, akár azokhoz, kik az öntudatlan esemény körtől pótlják az apa, anya helyét, legyen, hogy a szílek elhaltak, vagy gyermeköktől elszakítottak, vagy elfajlában önként szakadtak el tőle.†)

A szerelmen eszerent a világegyetemet átható, általános és örök törvény, melynek hódolván az elemek és lények, a legkisebbitől a legnagyobbig, akaratlanul és öntudatlanul oda törekszenek, hogy a folytonos mulandóság közepett és az egyének újulása által a fajok fömaradjanak.

E törvények által van vetve az ember is, és annak hatását látjuk azon komoly arkifejzés-

*) Dehogyan nem olvastuk, dehogyan nem! A legnagyobb figyelemmel és ügyzetettel tekintvén végig során, de szablon megjegyeztem, hogy valamin szegény magunk, ugy az általunk fölkerit tudós pályabírák is elégen tartották a másfél éves határidőt. Igaz, hogy a munkának idő kell, de 18 hónap nem kevés, ha tekintjük, hogy a nemzeti nemzete, az egyetemi és tudós társaság könyvtár, továbbá a népszerűségnyelvi és szegedvárosi levélvár nyitva állnak a nézőnyelőknek. Ha a szorgalmas, rendszeres iróvalommal foglalkozó férfi öszes munkaidőjének csak negyedrészt szenteli a pályaműnek, 18 hónap alatt öktvenül befejezheti.

**) Történelmi munkák írásánál nem lehet eléggé sajnálni azon eljárást, melyet nálunk rendszeres követnek. Egy írók, hogy bölgyének és különösen belkes fatalságunk nem találja meg saját hazája dolgaitban sem azon ódes évezetekt, azon megbeszélhetetlen tanulságot, melyet azokban joggal keres.

Cikléri.

†) A magyar nyelv igen szép fölfogást áru el, midőn azon látog, mely az egyén, a faj és az öszes nem halhatatlanság eszközi, mely tehát most elemében öltöhdntán, szerelmennek nevezik; ugyan pedig, mely a halhatatlank közt a barátságos és jóakaratú egymás iránt szült és föntartja, szeretetnek.

ben, melyly az ifju oda nyujta kezét halalt tartandó frigyre arajanak, és melyly az ara e kezbe oda teszi szorongva és remegve a magadét.

További hatását latjuk azon törhetetlen hissegen, melyly egytelöl a fiatal férj veselös és betegeskedő noje minden szive dobbanását szorongva és remegve lesi, másfelöl az esde örömben, melyly a nő jó férje gondoskodását veszi, és azon ünfeloldozó készségen, melylyl férjét él hal; azon határtalan boldogságban, melylyl a fiatal apa a fölépült fiatal anyát, és mind a ketten a mosolygó gyermeket nézik; azon fardhatatlanságban, melylyl mindkettően edes gyermekök javára munkálkodnak, izadnak, virasztanak, költenek és gondoskodnak; végre azon telhetetlenségben, melylyl az ég minden áldását, a föld minden kincsét, az emberek minden szeretetét és barátságát ohajtának gyermekök számára megszerezni és örökre biztosítani.⁴⁾ (Folyt. köv.)

S z i n h á z .

7 Téli 19-én: „Cid.” Francia dráma 5 f. írtá Corneille. A szerepére nem vált előnyére

* Kik nem így éreznek és eslekesnek, azok ezáltal nem azt bizonyítják, hogy nekem nincs igazam, hanem azt, hogy ők végképen elrossasultak, és talán elrossasodtak. Mi különben az e kettő között? Elkossasodhat az ember tudtán és akaratán kívül, de az elkossasodásban maga is vesz részt, még pedig bebizonyosít alá eső eslekedetek által.

E jézegyet érvényes arra nézve is, mint a gyermeki szívben nyilatkozó lángot mondok. Minden jó gyermek ebben egyet fog érteni velük, tekintet nélkül arra, ha vajjon edes szülői olyanok voltak-e, mint a gyermek ohajította volna.

3 Szeged, téli 21-én. A gabonaszüret folytonosan kezdő a hangulat, a forgalom mindazáltal jelentéktelen, kivétül a természet többet kívánunk, mint nemnyit az idegen vevők megadni szándékoznak.

A helybeli gőzmalom több apró részlet tisztalozást végez.

A vízi közlekedés a jézgályás által nyílt megcsatán. A hivatásokra a rossz utak miatt kevesen júnnek s kevés személyt érte hoznak.

Üzleti terményárak: Tisztabuzza legjobb 4 frt 30 kr. Közép 4 frt 20 kr. Kétszeres legjobb 3 frt 20 kr. Közép 3 frt. Rossz legjobb 2 frt 50 kr. Közép 2 frt 40 kr. Arpa legjobb 1 frt 80 kr. Közép 1 frt 70 kr. Zab legjobb 1 frt 40 kr. Közép 1 frt 40 kr. Törökbuza 2 frt 20 kr. Köles 2 frt. Paszuly 1 frt. Paprika mázsája 12—24 ft.

Szegedi piaci árak: Borsó iteje 12 kr. Levese 11 kr. Paszuly 7 kr. Köles mérje 2 frt 20 kr. Burgonya 1 ft 50 kr. Marhabusz 16 kr. Juhász 13 kr. sertésbuz 16 kr. Szatona mázsája 22 ft — kr. Jéz iteje 40 kr. Lángoszt mázsája 10 frt. Zomolyvisz m. 8 ft 40 kr. Kenyeriszt iteje 9 kr. Kukoriciszt iteje 5 kr. Árpakása iteje 10 kr. Kóleskása iteje 10 kr. Rizskása iteje 22 kr. Fajlag iteje 65 kr. Repeozaj

az előadásnak. Közönség nagyon kevés, noha így jelles irányu darab mindenesetre több részvetést érdemelne.

* Téli 20-án: „Viola.” népszimű 5 f. írtá Szigeti, zenéjét írta Bogárn. Jó, kerek előadás. Viola és Peti cigány különösen jelesek voltak. A máskor nagyon mulatótás esdairdi cimbalmozással ezuttal nem legjobban sikerült.

Nyilttér.*)

Nyilt válasz Szabó József szingazgató nr nyilakozatára.

Szornit kebellet bár, de a közönség s a szünpálya iránti tiszteltből örömmel elhallgattunk volna a köztünk, ugy több társaink és Szabó ur közt fölmerült kellemetlen számadási ügyet; minthogy azonban Szabó urnak az e lapok 6. számában megjelent nyilatkozata által fölhitatva érezük magunkat a leplezetlen igazságnak kimondására nemcsak saját, hanem az e lapokban a tárgyra vonatkozólag megjelent jóakaratu cikk hitele és érdekéle is.

Hogy jelenleg Szabó ur szüntársulatának tagjai havilleteiket pontosan kapják, mint azt Szabó ur szereti állítani, nyiltan tagadjuk, mely állításunk azon körülményben, hogy 1-80 rendit alóítottunk a folyó téldényről, f. hó 16-ig 199 ft 30 kr. (o. c.), — 2-ik rendit alóítottunk 103 ft 3 kr. 3-ik rendit alóítottunk pedig nyar- és téldényről összesen 215 ft o. c. követeleusa van a pénztárnor, eléggé igazolva

* A főnebi rovatban közöltékért csak a sajtóhatóság irányában vállal felelősséget a Szerk.

ÜZLETI HIRNÖK.

30 kr. Lemagolaj 38 kr. Fagyú mázsája 20 ft. Fagygyertya fúttit fúttit 38 kr. mártott 24 kr. Szappan fúttit 24 kr. Kócska öle 12 ft. Lágya 10 ft. Lágya 6 ft. Kócska vékája 1 ft 30 kr. Széna mázsája 1 ft 70 kr. Szalma m. 70 kr. Kender m. 20 ft.

Pest, téli 21-én. A pesti gabonacsarnok jézgályosnyri árjegyzéke: új búnsági buza (84—88) 4 ft 60—90 kr. tiszal. ó (83—86) 4 ft 20—80 kr.; tiszai új (83—86) 4 ft 30—90 kr. Bácskai új (83—84) 4 ft 30—40 kr. Felharmgyei ó (83—84) 4 ft 30—60 kr.; felharm. új (83—85) 4 ft 40—80 kr.; kétszeres új (77—79) 2 ft 60—70 kr.; rozs ó (76—78) 2 ft 60—70 kr.; új (77—79) 2 ft 60—70 kr.; új arpa (70—72) 2 ft 10—15 kr.; új zab (66—69) 1 ft 50—55 kr.; tengei ó 2 ft 80 kr. 4 ft; új 2 ft 50—60 kr.; köles 2—2 ft 30 kr. Paszuly 4—4 ft 26 kr. Repe 5 ft 10 kr — 5 ft. Mind bécsi mérőnkint és osztrák becsben.

VIZÁLLÁS.

Tisza. Szegednél téli 21. 15° 10' 0-on föllit.

Felölő szerkesztő: Kempen Győző.

van, ide nem számítva többi tagtársaink követeleését, mik hogy vannak, arról meg vagunk győződők.

Azt mondja továbbá Szabó ur nyilatkozatában, hogy társulata tagjainak a nyári szümpényről azért van követelesek, mert a nyári forró napok miatt a szizaház csak kevesek által látogatott. Abban igazza lehet. Ezt megfogadni nem akarjuk; mert nekünk Szabó ur ügyeibe szölni mint nem osztályos, hanem rendes fizetéses társulatit tagoknak jogunk nincs. Ami követelesekünk működni, Szabó ur fizetni. Mi a magunkét megteettük, de Szabó ur nem; mert azt kizsindítunk nem Szabó ur fizeté, hanem részint frkint részint befeljtégyekben vetünk ki. Szabó ur tehát nemcsak nem fizetett, de sőt több hónapok óta nem is számolt, mit a fizetési könyv is igazol.

Nem az időben, s a körülményekben, hanem egyenesen és egyedül a rossz gazdálkodásban rejlik az ügy hiánya.

Cafolatu legyen elég ennyi. Nem boesatkozunk részletekbe részint a lap szöve, részint az ügy kényessége miatt, teljes reményben lévén, hogy Szabó ur általán a főnebb elmondott igazságot, mindent elkövetve, hogy a bajon mielőbb segítse, s a netalan bekövetkehető kellemetlenebb következmények elhárítva legyenek.

Szeged, téli 20-án 1860.

Foltényi Vilmos. m. k.
Philippovich Istvan. m. k.
Karolyi Lajos. m. k.

Hibragizatis.

Lapunk 5-ik számának 2-ik oldalán a 2-ik hasábon a 10-ik tudósági 5-ik sorában 566 helyett 766 olvassandó.

Vidéki terményárak.

Alsóansztriai mérő oszt. pénzben	Tiszai buzza		Köz- szemes	Rozs	Arpa		Zab	Török- buza
	ft	kr.			ft	kr.		
Bajad	4 14	2 70	2 66	3 24	—	—	—	4 50
Böcskerek (Nagy)	4	3 20	2 66	1 60	1 35	2 70	—	—
Gyula	—	—	—	—	—	—	—	—
Győr	5 35	—	2 75	2 35	1 70	3 5	—	—
Makó	—	—	—	—	—	—	—	—
Mosony	—	—	—	—	—	—	—	—
Soprony	—	—	—	—	—	—	—	—
Szabadka	3 70	3 40	2 96	1 60	1 40	2 19	—	—
Temesvár	4 50	3 60	3 20	2 2	—	—	—	—
Ujvidék	4 48	4 2	—	1 96	1 56	4 59	—	—
Vásárhely (H. M.)	—	—	—	—	—	—	—	—

A valódiságeriti jótállás mellett.

Dr. Borchardt
növény - szappana.
(Ered. pak. 42 ujkr.)

Dr. Borchardt-nak tudományos alapelvek szerént jól kizsámított és felette szereszenes összeállított illatos gyögyereji **növény-szappanja** azon — eddigleg még utól nem ér — sajátosos előnyével fogza minden most létező ilyenféle cikkeket közt az első helyre foglalja el, s egyzersmind kitünő eredményvel alkalmazható mindenféle furdoknál is.

Dr. Hartung
chinahéj-olaja
(egy üveges 85 ujkr.)
és
növény-hajkenőcs.
(Egy tégely 85 ujkr.)

De előhaladott, gondos, tudományos ismeretek szereszenes eredmények képezik a **Dr. Hartung** óle szabados hajnövény-szappant, melynek hatásaiiban egymást kölcsönösen kiegészítik; ugyanis, mint a **chinahéj-olaj** legfőbbké a hajnak épentartására szolgál, addig a **növényhajkenőcs** a hajnövénynek ujra fölélesztését és díszesét mozditja elő; továbbá míg az előbbi a hajnak ruganyosságát és szöngét emeli, addig az utóbbi annak kora elöregedését megakadályozza s minthogy a fejgömbre új jötköny részecskéket kölesönöz, s ezáltal a hajgyökereket hatatos módon apojja.

Dr. SUIN de Boutemard
fogpastája.
(Egy pak. 70 és 35 ujkr.)

Dr. Suin illatos fogpastája vagyis fogszappanja általános s némi előszeretettel van elismerve a fogaknak és foglusknak a leggyezetlenebb és legbiztos fontorú és szöngítőszereit, mely azokat sokkal kellemesebbé teszi, mint az egyéb, mint a különféle szöngő fogpó, s egyzersmind az egész szájnyelék igen jötköny és kedves elvezéséget kölesönöz.

**NÖVENY-
szál-hajkenőcs.**
(Ered. darab 50 ujkr.)

Dr. Lindes urnak, mint a vegytan kir. tanárának Berlinben, föllégyezteté alatt **pasztá növény-alkatrészekből** készített **szál-hajkenőcs** igen jötkönyan hat a haj növényére, az szép fényessé teszi és ruganyosságot emeli, ugy nemkülönben a hajvastagtsáknak erősen tartására is különösen alkalmazatos.

**BALZAMOS
olajbogyó-szappan**
(Egy pak. 35 ujkr.)

A **balzamos olajbogyó-szappan** magában foglalja és egyzersint szappantól vártatni a kiértés jó töltetése és emellett hatatos mindennapi mosdószere mint a leggyezetlenebb és legérzékenyebb bőrű nők és gyermekeknek is ajánlatos.

Dr. KOCH
növény - cukorkái.
(% és % skat. 70 és 35 ujkr.)

Dr. Koch porosz kir. kerülti orvos **növény-cukorkái** azon különösen előszerit és jó ízű növényadveknél fogva, melyeket alkatrészeik nagy mértékben foglalnak magukban, folyvást hatatos szerül szolgálják a köhögés, rekedtség, torokrosszadtság, nyálkásdág stb. ellen, mindezen esetekben könnyítö, enyhítö és különösen jötköny befolyással lévén.

A fentebb elismert, hasznos voltak és szilárdságuk által annyira kedvelteké cikkeket a valódi minőségéretti jótállás mellett valamint az alább nevezett városok egyedüli helybeli letéteményeseinél, nygmint:

Szegeden Kovács Mihály és **Kovács Albert** gyógyszerőrtár a „Földalvó” és **Fischer** és **Schopper** urnaknál, továbbá **Csongrád** Grossmann József, **Halason** Hirschler D., **H.-M.-Vásárhelyen** Braun József és társ, **Makón** Ocsosvzky Sámuel, **Szabadkán** Farkas József, **N.-Sz.-Miklóson** Klár Frigyes, **Szentésen** Pollák Gábor és **Eissdorfer** Gustáv gyógyszerész és **Zentán** Wuits testvér urnaknál kaphatók.

Nyomatott a kiadó-tulajdonos Burger Zsigmond könyvnyomdájában

Hirdetmény.

A dísznömérő mázsza, mely eddig az Ábrahám-féle funduson volt elhelyezve, jelenleg a **Szina-udvarban** van föllállítva, miről az illeték tisztelettel tudósítják
Tóth M. és társa.

243-1)

Hirdetés.

Magyar fejkötők, párták és bazasin szalagok igen szép választásban és nagy mennyiségben kaphatók alórt fölsővárosi boltjában.

Farkas Mihályné.

241-1)

Egy földszinti lakás,

mely 2 utca- s egy udvarszobából, konyha, éttár, padlás és faszínból áll, f. évi február 1-től a könyök-utcaiban lévő 347. sz. alatt Auerféle házban bérebe kiadó.

245-1)

Ujabb magyar könyvek.

BURGER ZSIGMOND könyv- és szépművészkedésében kapható:

Szegény gazdagok. Regény, írta Jókai Mór. Első kötet. Ara 1 ft.

Gál György Magyar népmese gyűjteménye. Kiadták Kazinczy Gábor és Toldy Ferenc. Három kötet ára 2 ft.

Betűlila bolygó. Hósköltemény hat énekben. Írta Garay Alajos. Ara 60 ujkr.

Schmid Kristóf ifjusági iratai. Új folyam. Fordította Fuchs Tamás. 1—4. kötet ár 40 kr.

A három nadrág ember. Regény Koek Pálól. A francia eredeti szöveg után magyarul adja Munkási Kálmán. Két kötet ára 2 ft.

Das österreichische Gewerbesetz vom 20-ten Dezenber 1859. Három külön alaku kiadásban. 15 kr., 50 kr., 60 kr.